

Hovedet, det forstaaer jeg godt, han har jo altid været fuldstændig enig med den nuværende Regering, og jeg forlanger selvfølgelig ikke, at det ærede Medlem og det Parti, han tilhører, nu skulde nære nogen som helst Betænelighed ved at bemyndige den nuværende Regering til, jeg kunde næsten sige, hvad som helst. Det er en Regering, der er Rød af hans Rød og Blod af hans Blod. Men derimod synes jeg, at andre ærede Medlemmer, som hidtil have staaet i Opposition til Regeringen, skulde have en ikke ringe Betænelighed ved at følge denne Vej ved Afgørelsen af et saadant Spørgsmaal, og at de maatte kræve ganske andre Garantier, inden de gik til en saadan Foranstaltning. Men selv om vi tænke os en Ministerforandring, hel eller delvis, hvad det nu kunde blive, synes det mig naturligt, at man æstede af den ny Regering en Udtalelse om, hvad den mente om vor finansielle Stilling, hvad den ventte sig af Fremtiden, hvilket Programspørgsmaal den vil stille op, hvorledes den vil indrette Statshusholdningen, og hvilke Muligheder den tror at have til at føre saadanne Sager igennem, som den maatte betragte som Programfager for sig. Derfor forekommer det mig ogsaa, at dette Tidspunkt er saa uheldig valgt, som det kan være, til at foretage en saa indgribende finansiell Operation som den, der her er Spørgsmaal om.

Jeg skal saa blot med et Par Ord nævne mine saglige Grunde til overhovedet ikke at ville gaa med til denne Foranstaltning at optage Statslaan til disse Sagers Gennemførelse. De samle sig nærmest dert, at dette at optage Statslaan ikke, saaledes som jeg senere skal komme til at vise, er nogen absolut tvingende Nødvendighed. Det er jo den Forudsætning, vi hele Tiden handle ud fra, at vi ikke kunne betragte det som noget tvingende nødvendigt at optage Statslaan. Det er kun nødvendigt, fordi Regeringen i dette Øjeblik siger, at den vil have det saaledes, og at den kun paa denne Betingelse, hvortil den jo ogsaa muligvis har Landsthingets Tilslutning, vil gaa ind paa de Fordringer og Ønsker, som næres. Det er kun dert, at Nødvendigheden bestaar, hvilket jeg som sagt skal komme tilbage til senere. Fra saglig Side har jeg for øvrigt ogsaa disse Betæneligheder. For det første ville vi ved nu at gaa til en saadan Foranstaltning komme ind paa den Glidebane, at naar der er visse Ønsker, som vi ville have realiserede, og vi synes, at vi ikke kunne komme over det paa almindelig Maade ved at anvende ordinære Statsindtægter eller ved at indføre Besparelser i

andre Henseender, i det hele ved at arrangere os paa det gamle Fundament, vi saa straks sige, at vi kunne komme over det ved at laane. Jeg vil sige, at dette er der netop nu ikke Opfordring til, thi det, som vi herfra efter min Mening nu maa være opfordrede til, er tværtimod Sagttagelsen af en strengt sparsommelig og økonomisk Statshusholdning. Jeg tror, at man fra alle Sider i de senere Aar har været inde paa det Princip, om jeg saa maa kalde det, at flotte sig, ikke se saa nøje paa den enkelte Udgift. Naar Pengene dog skulle ud af Statskassen, har man været noget tilbøjelig til at sige, at saa kunde lige saa godt Ravnene faa dem som Kragerne. Jeg tror, at vi trænge til at stille os det klart, at det gaar ikke an længere at blive ved med det. Vi maa have vor Statshusholdning i mange Henseender indrettet efter helt andre Sparsommelighedshensyn end de nugældende. Der høres i den Retning højtlydende Røster rundt om fra alle Kanter. De ere ikke altid formulerede saa skarpt, at man ved, hvorpaa de tage Sigte, Udtryksmaaden er hyppig svævende, men desuagtet er det sikkert nok, at der rundt om i hele Landet er kommet en stærk Følelse af, at det kan ikke blive ved at gaa som hidtil. Forholdene opfordre fra alle Sider haade paa Land og i By til den strengeste Økonomi. Men at vænne sig til uden Hensyn til, om der er Nødvendighed derfor eller ikke, at sige: „vi ville opfylde de Fordringer, der stilles, og de Formaal, som ere ønskelige, ved at laane Penge til dem“, det kan efter min Mening aldrig føre i Retning af en strengt sparsommelig Statshusholdning, men tværtimod bort derfra, idet man jo saa dog bestandig vil ende med det, at med de stigende Statsindtægter, vi have, ganske særlig gennem de indtrente Statter, er der en Mulighed for alligevel at fyldestgøre en hel Del andre Interesser, som maaske ikke ere aldeles strengt nødvendige, og som man maaske kan have Betænelighed ved, men som man, naar Pengene eksistere til dem, dog drages over til, og vi komme da ikke til at anvende Sparsommelighedsprincippet i den Grad, som jeg tror, det vil være nødvendigt, hvis man vil bevare en god Eksistens i Fremtiden.

Og der er en anden Ting, som taler særlig ogsaa mod dette, og det er det, at denne Form for Fyldestgørelsen af Fordringer efter min Mening sætter de bedste Stivere under det nuværende Skattesystem. I den Henseende kan man jo have forskellige Meninger, jeg har den Mening, at vort Skattesystem slet ikke er godt, men tværtimod